

DIRECTRIUS SOBRE LA FORMA I L'ESTRUCTURA DELS AVANTPROJECTES DE LLEI ¹

I TÍTOL	2
1. Principis generals	
2. Tipus o classe de norma	
3. Contingut o objecte	
II EXPOSICIÓ DE MOTIUS	3
4. Denominació	
5. Ús	
6. Contingut	
7. Divisió	
III PART DISPOSITIVA: DISPOSICIONS DIRECTIVES	4
8. Ús	
IV PART DISPOSITIVA: SISTEMÀTICA	4
9. Regles generals	
10. Ordre	
V PART DISPOSITIVA: UNITATS DE DIVISIÓ	5
11. Parts	
VI PART DISPOSITIVA: DIVISIONS SUPERIORS	5
12. Llibres	
13. Títols	
14. Capítols	
15. Seccions	
16. Numeració i denominació de les divisions superiors	
VII PART DISPOSITIVA: ARTICLES. REDACCIÓ I DIVISIÓ	6
17. Tipus	
18. Titulació	
19. Contingut	
VIII PART FINAL	10
20. Estructura	
21. Numeració i denominació	
22. Contingut	
23. Sistemàtica	
24. Disposicions addicionals	
25. Disposicions transitòries	
26. Disposicions derogatòries	
27. Disposicions finals	
IX ANNEXOS	17
28. Situació, numeració i denominació	
X AVANTPROJECTES DE LLEIS MODIFICADORES	17
29. Supòsits en els quals són procedents	
30. Títol	
31. Divisió	
32. Estil	
33. Addició i supressió d'articles	
34. Ordre de modificació	
35. Aclariments	

¹ Aprovades per Acord del Consell de Govern de les Illes Balears, pel qual s'aproven les directrius sobre la forma i l'estructura dels avantprojectes de Llei (BOIB núm. 12, de 27-01-2001)

I TÍTOL

1 Principis generals

- El títol ha de reflectir al més fidelment possible el contingut o l'objecte de l'avantprojecte de llei.
- En matèria de denominacions, el principi rector ha de ser aconseguir la màxima concisió possible.
- El títol idoni és el que no necessita ni admet cap abreviatura, atès que així se n'impedeix la deformació (per exemple: Llei 38/1999, de 5 de novembre, d'ordenació de l'edificació).

2 Tipus o classe de norma

- El tipus o classe de norma s'ha d'indicar mitjançant l'expressió «Avantprojecte de llei».
- S'ha de tenir en compte que l'elaboració material (estructura argumental) del text normatiu dona lloc, en una primera fase del procediment, a una «proposta o esborrany d'avantprojecte» que té la condició de simple escrit de treball. L'esborrany es converteix en «avantprojecte» quan el text se sotmet a un informe preceptiu o s'eleva a la consideració del Consell de Govern; una vegada que aquest l'ha aprovat, es converteix en «projecte» perquè es remeti al Parlament de les Illes Balears.

3 Contingut o objecte

- El títol ha d'indicar, de manera precisa, exacta i completa, però alhora de manera breu i concreta, la matèria regulada. Aquesta s'ha de separar de la data per una coma.
- No s'hi ha de fer indicacions normatives (regular, crear...) excepte en els casos de lleis modificadores o de caràcter econòmic.
- La indicació del contingut de la Llei s'ha d'unir a la resta del títol mitjançant la preposició «de» quan es consideri que la disposició regula completament la matèria que en constitueix l'objecte, o la partícula «sobre» si es vol indicar que la matèria és més àmplia que la que abraça.
- Els termes utilitzats en el títol han de ser els mateixos que els que apareguin en el text normatiu. El principi rector ha de ser el d'aconseguir-hi la màxima concisió possible i s'hi ha de rebutjar la utilització de títols llargs, per la qual cosa s'hi ha de suprimir les adjectivacions complementàries que siguin òbvies i s'hi ha d'evitar els excessos descriptius i els termes superflus. A aquest efecte, si es considera que les finalitats de la disposició són d'interès, aquestes s'han d'incloure en una part, per exemple, en l'expositiva.

Exemples a seguir:

Llei 38/1999, de 5 de novembre, d'ordenació de l'edificació.

Llei 41/1999, de 12 de novembre, sobre sistema de pagaments i liquidació de valors.

Exemple a rebutjar:

Llei 1/1987, de 12 de febrer, per la qual es prorroguen determinats contractes d'arrendaments rústics i s'estableixen terminis per a l'accés a la propietat.

- Les normes que tinguin per objecte la modificació o derogació d'altres d'anteriors han d'indicar sumàriament en el títol, a més de la matèria regulada, l'objecte o la finalitat d'aquesta (modificació, derogació, etc.).

Exemple a seguir:

Llei 53/1999, de 28 de desembre, per la qual es modifica la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques.

- Les disposicions de pròrroga o de suspensió de vigències d'altres d'anteriors han d'indicar aquesta circumstància en el títol.
- El títol de les disposicions temporals n'ha d'especificar el període de vigència.

Exemple a seguir:

Llei 54/1999, de 29 de desembre, de pressuposts generals de l'Estat per a l'any 2000.

II EXPOSICIÓ DE MOTIUS

4 Denominació

La part expositiva de l'avantprojecte de llei es denomina «exposició de motius» i s'ha d'inserir així en el text corresponent.

5 Ús

Tots els avantprojectes de llei han de constar d'exposició de motius, sense perjudici de la resta de documentació o antecedents complementaris que la seva naturalesa exigeixi (memòria, informes, etc.).

6 Contingut

- L'exposició de motius de l'avantprojecte de llei ha d'indicar els motius que n'hagin originat l'elaboració, els objectius que es volen aconseguir, els fonaments jurídics habilitants en què es recolzi, els principis i les línies generals de la regulació quan siguin necessaris per a una comprensió millor del text legal, i la incidència en la normativa en vigor, amb indicació especial dels aspectes més nous.
- L'extensió de l'exposició de motius ha de ser proporcional a la complexitat de l'avantprojecte de llei que encapçala.

- No s'ha de confondre l'exposició de motius amb la memòria i els antecedents necessaris que han d'acompanyar el text del projecte de llei per a la tramitació parlamentària. La memòria respon a una anàlisi més àmplia de la normativa, en la qual, a més dels aspectes inclosos en l'exposició de motius, es tenen en compte la situació o el fenomen al qual s'ha de donar resposta, les diferents alternatives existents i les raons que aconsellen optar per la que es proposa i la incidència organitzativa i/o financera de la regulació proposada.

7 Divisió

Si l'exposició de motius és llarga, es pot dividir en apartats. Per indicar-ne l'inici de cadascun s'han d'utilitzar números romans centrats en el text.

III PART DISPOSITIVA: DISPOSICIONS DIRECTIVES

8 Ús

- L'avantprojecte de llei pot incloure disposicions directives que s'han de situar en els primers articles.
- Aquestes disposicions directives s'han de redactar si es vol indicar la finalitat que pretén la norma, per reflectir les idees principals o característiques essencials de la regulació legal i, eventualment, per assenyalar els mitjans per assolir les finalitats que s'hi estableixen.
- Si es redacten disposicions directives, s'han d'ajustar a les regles següents:
 - a) Si se'n titulen els articles, la disposició directive ha de dur un títol que serà el del seu nom propi o el de «finalitat».
 - b) S'han de redactar de manera comprensible per elles mateixes, i que no sigui necessari acudir a una altra part de la norma per determinar-ne l'abast o el significat. No s'hi ha de repetir el que ja s'hagi expressat a la part expositiva, si n'hi ha, ni s'han de limitar a reproduir el títol de la norma.

IV PART DISPOSITIVA SISTEMÀTICA

9 Regles generals

- La part dispositiva de l'avantprojecte de llei ha d'expressar, de manera ordenada, les prescripcions i determinacions que constitueixen el contingut de la disposició i, en tot cas, hi ha de figurar en forma de text articulat.
- Aquesta part s'ha d'ordenar de manera sistemàtica, i dins cada grup de normes, d'acord amb els criteris orientadors següents:
 - a) Les normes generals han d'anar abans que les especials o particulars.

- b) Les més importants han d'anar abans que les d'importància secundària i, en tot cas:
- les abstractes abans que les concretes;
 - les normals precedeixen les excepcionals;
 - les substantives han d'anar abans que les processals;
 - les normes permanents abans que les temporals;
 - les normes tècniques, per exemple les que versin sobre vigències (disposicions transitòries, derogatòria i d'entrada en vigor) han d'anar al final.
- c) Les prescripcions s'han de desenvolupar d'una manera jeràrquica i ordenada, sense deixar buits ni llacunes.

10 Ordre

- Després de les disposicions generals o preliminars de la part dispositiva, s'ha de situar sempre la part substantiva de la norma.
- A continuació, en general, s'ha d'ordenar la part procedimental i, seguidament, les infraccions i sancions, sense perjudici que, quan això millori la coherència interna de la norma, aquestes se situïn abans del procediment.
- L'ordre intern de la part dispositiva s'ha de tancar, en tot cas, amb la part final seguida dels annexos, si n'hi ha.

V PART DISPOSITIVA: UNITATS DE DIVISIÓ

11 Parts

- La part dispositiva, excepte la part final i els annexos, es pot dividir en llibres, títols, capítols i seccions, i articles.
- No s'ha de passar d'una unitat de divisió a una altra i ometre'n qualcuna d'intermèdia (excepte en el cas de les seccions, ja que els capítols es poden dividir en seccions i aquestes en articles, o bé directament en articles).

VI PART DISPOSITIVA: DIVISIONS SUPERIORS

12 Llibres

Només els avantprojectes de llei molt extensos s'han d'ordenar en llibres.

13 Títols

Només s'han de dividir en títols els avantprojectes de llei que presentin parts heterogènies i clarament diferenciades.

14 Capítols

Només hi ha d'haver divisió en capítols quan això respongui a raons sistemàtiques, però no a l'extensió de l'avantprojecte de llei.

15 Seccions

Els capítols, si pertoca, es poden dividir en seccions.

16 Numeració i denominació de les divisions superiors

- Els llibres, els títols i els capítols s'han de numerar en números romans; les seccions en ordinals aràbics. Tots han de dur títols.
- La indicació de «llibre», «títol», «capítol» o «secció» i els números respectius i la denominació s'han de situar centrats en el text.

VII PART DISPOSITIVA: ARTICLES. REDACCIÓ I DIVISIÓ

17 Tipus

- Els distints articles de la norma han de disciplinar un aspecte de la matèria tractada i han d'anar precedits del terme «article». En el supòsit que només n'hi hagi un s'ha de designar com a «Article únic» i si n'hi hagués diversos s'han de numerar correlativament en xifres àrabs (cardinals aràbics), excepte els articles de les lleis modificadores que s'han de numerar amb ordinals escrits en lletres (article primer, article segon, etc.).
- La indicació de «Article» i el número d'aquest s'han de situar al marge esquerre de la línia superior a la del text de l'article.

18 Titulació

És convenient que cada article dugui un títol que n'expressi breument el contingut, per facilitar-ne la llegibilitat. En qualsevol cas, per raons de coherència, s'han de titular tots els articles o cap, i se n'ha d'excloure un sistema de titulació parcial. L'enunciat d'aquests articles, si n'hi ha, s'ha d'incloure en línia a part.

Exemple:

Article 1

Objecte i àmbit d'aplicació

19 Contingut

- El contingut dels articles ha de ser precís i clar, per la qual cosa s'han d'evitar els articles llargs constituïts per una única frase que conté, al seu torn, una llarga sèrie d'oracions subordinades, incisos, incrustacions, etc., que en dificulten la comprensió. Per a això, la informació dels articles s'ha d'ordenar de manera lògica, és a dir, la idea central s'ha d'indicar en un primer paràgraf, al qual han de seguir els que siguin estrictament necessaris per expressar-ne les especificacions.

Exemple:

Article 63

La comunitat autònoma podrà establir contribucions especials quan el subjecte passiu obtengui un benefici o un augment del valor dels seus béns com a conseqüència de les obres públiques que aquesta realitzi o dels serveis públics que, a expenses seves, estableixi o amplii.

La recaptació per la contribució especial no podrà superar el cost de l'obra o de l'establiment o ampliació del servei suportat per la comunitat autònoma.

(Article 63 de la Llei orgànica 3/1999, de 8 de gener, de reforma de la Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, d'Estatut d'autonomia de les Illes Balears).

- En el cas que els articles siguin especialment complexos, és a dir, regulin aspectes que s'hagin de diferenciar amb precisió, s'han d'ordenar amb apartats que s'han de numerar en xifres àrabs (cardinals àrabs).

Exemple:

1. És procedent l'execució subsidiària quan es tracta d'actes que, pel fet de no ser personalíssims, poden ser realitzats per algú diferent de la persona obligada.

2. En aquest cas, les administracions públiques han de realitzar l'acte, elles mateixes o per mitjà de les persones que determinin, a costa de la persona obligada.

3. L'import de les despeses, danys i perjudicis s'ha d'exigir d'acord amb el que disposa l'article anterior.

4. Aquest import pot liquidar-se provisionalment i realitzar-se abans de l'execució, amb vista a la liquidació definitiva.

(Article 98 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 4 de gener).

- Un mateix article només ha de tenir els paràgrafs indispensables per expressar les especificacions que siguin necessàries de la idea central de l'article. Si, per introduir

les especificacions, fossin necessaris més de dos o tres paràgrafs, s'ha de recórrer a l'ordenació per apartats.

- Si l'article s'ordena amb apartats, només n'ha de tenir, com a màxim, tres o quatre. En el cas que la redacció obligui a introduir-ne més de quatre, és recomanable acudir a la redacció d'un nou article.
- Si només hi ha un apartat no s'ha de numerar.
- Tant en el cas dels paràgraf com dels apartats, pot haver-hi la necessitat d'ordenar la informació mitjançant enumeracions, que s'hi ha d'indicar en lletres minúscules ordenades alfabèticament: a), b), c), etc. Només excepcionalment s'ha de recórrer a les subdivisions ulteriors, ja que no són recomanables (en el supòsit que n'hi hagi es posen amb números aràbics).

Exemple:

1. L'execució forçosa, l'han d'efectuar les administracions públiques, respectant sempre el principi de proporcionalitat, pels mitjans següents:

a) Constrenyiment sobre el patrimoni.

b) Execució subsidiària.

c) Multa coercitiva.

d) Compulsió sobre les persones.

2. Si són diversos els mitjans d'execució admissibles, s'ha d'elegir el menys restrictiu de la llibertat individual.

3. Si cal entrar en el domicili de la persona afectada, les administracions públiques n'han d'obtenir el consentiment o, si hi manca, l'autorització judicial permanent.

(Article 96 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 4 de gener).

- Quant a les regles de tabulació, s'han de remarcar els aspectes següents:
 - En una enumeració tabulada tots els ítems han de ser de la mateixa classe; l'enumeració ha de tenir un tema comú.
 - Cada ítem ha de coordinar amb la fórmula introductòria de l'enumeració i, si de cas n'hi ha, amb l'incís final.
 - Tots els elements de l'enumeració han d'estar tabulats.
 - La clàusula que introdueix una enumeració i, en cas que n'hi hagi, la que la tanca, no han d'estar tabulades.
 - En el cas de les enumeracions tabulades, l'opció d'utilitzar-hi majúscules o minúscules i, en conseqüència, un signe o un altre de puntuació (coma, punt i coma o punt) depèn en cada cas concret de la llargada de cada element de l'enumeració. En línies generals les regles a seguir són:
 - En les enumeracions de mots o sintagmes nominals, cadascun dels elements de l'enumeració ha de començar en minúscula i no ha de dur cap signe de puntuació.

Exemple:

Article 2

Àmbit d'aplicació

1. S'entén, als efectes d'aquesta Llei, per administracions públiques:

- a) l'Administració general de l'Estat
- b) l'Administració de les comunitat autònomes
- c) les entitats que integren l'Administració local

(Article 2.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú).

· Quan es tracti de sintagmes més o manco llargs, s'hi pot posar una coma, i en el cas que algun, o més d'un, dels sintagmes dugui comes interiors, s'han d'acabar amb un punt i coma. En aquests dos casos, l'element final ha de dur un punt.

Exemple:

2. Són recursos procedents del finançament privat:

- a) les quotes i aportacions dels seus afiliats,
- b)
- c)
- d) les herències i els llegats que rebin
- e) qualsevol prestació en doblers o en espècies que obtenguin.

· Si les enumeracions estan formades per oracions o per sintagmes nominals llargs, cada element ha de començar en majúscula i acabar amb un punt.

Exemple:

Article 70

Sol·licitud d'iniciació

1. Les sol·licituds que es formulin han de contenir:

- a) Nom i cognoms de la persona interessada i, si s'escau, de la persona que la representi, i també la identificació del mitjà preferent o del lloc que s'assenyali per a les notificacions.
- b) Fets, raons i petició en què es concreti, amb tota claredat, la sol·licitud.
- c) Lloc i data.
- d) Signatura de la persona sol·licitant o acreditació de l'autenticitat de la seva voluntat expressada per qualsevol mitjà.
- e) Òrgan, centre o unitat administrativa a la qual s'adreça.

(Article 70 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú).

VIII PART FINAL

20 Estructura

La part final s'ha de dividir en les quatre categories següents, i per aquest ordre:

- a) disposicions addicionals
- b) disposicions transitòries
- c) disposicions derogatòries
- d) disposicions finals.

21 Numeració i denominació

- Cada una de les categories de disposicions en què es divideix la part final ha de tenir una numeració correlativa pròpia en ordinals expressats en lletra; en el cas que només hi hagi una sola disposició en la categoria, s'hi ha d'indicar com a «única».
- La indicació de «disposició» i la classe, com també el número, s'han de situar al marge esquerre de la línia superior a la del text corresponent.
- Les disposicions de la part final (addicionals, transitòries, derogatòries i finals) s'han de titular sempre, a fi d'enunciar clarament l'abast de cada categoria i de cada precepte.

22 Contingut

En la part final només s'han d'incloure els preceptes que responen als criteris que la defineixen; no obstant això, les disposicions addicionals han de quedar relativament obertes per incorporar-hi aquelles regles que no es poden situar a la part dispositiva sense perjudicar-ne la coherència i la unitat interna.

23 Sistemàtica

- S'hi ha d'evitar la redacció de preceptes de contingut complex o plural, susceptibles de ser inclosos en diverses categories de la part final.
- Si això no fos possible, s'ha de tenir en compte que:
 - a) el contingut transitori ha de prevaler sobre la resta;
 - b) el derogatori, sobre l'addicional i el final;
 - c) el final, sobre l'addicional.

- És a dir, que els continguts prevalen d'acord amb la seqüència següent: transitori – derogatori –final –adicional .

24 Disposicions addicionals

- Les disposicions addicionals han d'incloure, per aquest ordre:
 - a) Els règims jurídics especials que no es poden situar en el text articulat (règims territorials, personals, econòmics o processals, per aquest ordre).

Només s'hi han d'incloure aquells règims jurídics especials que fan referència a situacions jurídiques diferents de les regulades amb caràcter general en el text articulat i que no tenen substantivitat suficient per integrar el contingut d'un article o d'un capítol de la part dispositiva.

Exemples:

D'acord amb el seu règim foral, l'activitat financera i tributària de Navarra s'ha de regular pel sistema tradicional de concert econòmic...

(Disposició addicional segona de la Llei orgànica 8/1990, de finançament de les comunitats autònomes).

El Consell d'Estat es regeix per la seva legislació específica.

(Disposició addicional setena, apartat 1, de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració general de l'Estat).

- b) Els mandats i les autoritzacions no adreçats a la producció de normes jurídiques.

L'ús que se'n faci ha de ser restrictiu però, si s'hi estableixen, han de fixar el termini en què s'ha de complir el mandat.

Exemple:

El Govern ha de remetre anualment un informe al Congrés dels Diputats sobre els projectes i activitats finançats amb el Fons per al Medi Ambient Mundial Reestructurat, i també sobre la participació i les aportacions d'Espanya a aquest Fons.

(Disposició addicional única de la Llei 48/1999, de 20 de desembre, per la qual s'autoritza la participació d'Espanya en la segona reposició de recursos del Fons per al Medi Ambient Mundial Reestructurat).

- c) Els preceptes residuals que no es poden col·locar en cap altre lloc.

25 Disposicions transitòries

- El redactor ha d'examinar sempre els problemes de transitorietat que l'entrada en vigor de la disposició legal pot originar.

- Les regles transitòries n'han de concretar l'àmbit d'aplicació material i temporal. S'hi han d'evitar fórmules vagues o imprecises (com, per exemple, s'han de respectar els drets adquirits).
- Les disposicions transitòries han d'incloure, exclusivament i per aquest ordre, els preceptes següents:
 - a) Els que contenen una regulació material autònoma i diferent a l'establerta per les lleis nova i antiga, de les situacions jurídiques iniciades abans de l'entrada en vigor de la llei nova.

S'han d'utilitzar quan l'aplicació immediata de la nova llei és impossible (per manca d'òrgans necessaris per donar-li aplicació, per exemple) o no és aconsellable (perquè produeixin una innovació massa radical en les estructures d'aquestes situacions jurídiques anteriors).

Exemple:

Fins que no s'hagi regulat el recurs de cassació a la jurisdicció contenciosa administrativa, s'han d'observar les disposicions següents sobre la preparació, interposició, substantivació i decisió...

(Disposició transitòria tercera, apartat 1, de la Llei 7/1988, de 5 d'abril, de funcionament del Tribunal de Comptes).

- b) Els que declaren la pervivència de la llei antiga per regular situacions jurídiques iniciades abans de l'entrada en vigor de la llei nova.

Exemple:

Els expedients relatius a les societats anònimes laborals que es tramitin a l'entrada en vigor d'aquesta llei s'han de resoldre per les normes vigents en el moment que s'iniciaren.

(Disposició transitòria primera de la Llei 4/1997, de 24 de març, de societats laborals).

- c) Els que declaren l'aplicació immediata de la llei nova, és a dir, l'aplicació retroactiva d'aquesta darrera per regular les situacions jurídiques iniciades abans de l'entrada en vigor.

En aquest supòsit, s'han de seguir les regles següents:

La retroactivitat ha de ser explícita, i s'hi han d'establir les situacions jurídiques preexistents a les quals s'ha d'aplicar la nova llei.

S'hi ha de precisar la intensitat o el grau de retroactivitat determinat, si la llei nova s'ha d'aplicar als efectes jurídics produïts o consumats sota la llei antiga, o bé als produïts abans de l'entrada en vigor de la llei nova però no consumats, o bé als efectes de situacions jurídiques creades d'acord amb la llei antiga, però produïts després de l'entrada en vigor de la llei nova.

La fórmula literal de la clàusula de retroactivitat és ...s'ha d'aplicar als efectes jurídics... de les situacions jurídiques...

Constitucionalment, és vetada la retroactivitat de les lleis sancionadores no favorables o restrictives dels drets individuals.

Exemples:

Amb independència de la data en què s'hagin constituït, els efectes de les adopcions plenes són els mateixos que determina aquest Codi per a l'adopció.

(Disposició transitòria quarta, apartat 1, de la Llei 9/1998, de 15 de juliol, Codi de família).

Les pensions extraordinàries de classes passives provinents d'actes de terrorisme que s'hagin causat entre l'1 de gener de 1985 i l'1 de gener de 1986 s'han de calcular d'acord amb les normes que conté l'article 49 núm. 2 d'aquest text.

(Disposició transitòria vuitena, apartat 1 del Reial decret legislatiu 670/ 1987, de 30 d'abril, que aprova el text refós de la Llei de classes passives de l'Estat).

- d) Els que, per facilitar l'aplicació definitiva de la llei nova, regulen de manera autònoma i provisional situacions jurídiques que es produeixen després de l'entrada en vigor (és a dir, situacions jurídiques establertes a la llei nova).

Exemples:

Mentre no es constitueixi la Comissió a què fa referència l'article 6 d'aquesta Llei, les funcions consultives que li corresponen les han d'exercir les comissions territorials d'equipaments comercials, creades per l'article 20 de la Llei 3/1987.

(Disposició transitòria quarta de la Llei 1/1997, de 24 de març, d'equipaments comercials).

Mentre no es creï l'òrgan consultiu superior del Consell de Govern a què fa referència l'article 14 d'aquesta Llei, els dictàmens que, d'acord amb aquesta, hagi d'emetre, els ha de sol·licitar el Consell d'Estat.

(Disposició transitòria de la Llei 10/1986, de 7 de novembre, reguladora de la demarcació territorial dels consells del Principat d'Astúries).

- e) Els que, per facilitar l'aplicació definitiva de la llei nova, declaren la pervivència provisional de la llei antiga per regular situacions jurídiques produïdes després de l'entrada en vigor de la nova (és a dir, situacions jurídiques noves).

Exemple:

Mentre el Consell de Govern de la Junta d'Andalusia no dicti la normativa a què fa referència el títol IV, capítol II, d'aquesta Llei, els òrgans de participació en el control i la vigilància en la gestió de l'Administració de Serveis Socials d'Andalusia han de continuar exercint, amb caràcter transitori, les funcions que tenen assignades.

(Disposició transitòria segona de la Llei 2/1988, de 4 d'abril, de serveis socials d'Andalusia).

Les fórmules assenyalades en les lletres d) i e) s'han d'utilitzar quan es vulgui aplicar la llei nova de manera gradual.

26 Disposicions derogatòries

Aquest apartat ha d'incloure una relació de les disposicions que es deroguen i de les que es mantenen en vigor, que són:

- a) Clàusula de derogacions, que ha de contenir una relació cronològica i exhaustiva de totes les disposicions derogades, i ha de fer referència a la data, el rang i nom de la norma i a si es deroga totalment o parcialment. En aquest darrer cas, s'hi han d'esmentar els articles o les disposicions afectats (si n'és el cas, llibres, títols, capítols o seccions).
- b) Clàusula de vigències, que ha de contenir una relació cronològica de totes les disposicions sobre la matèria que han de continuar vigents en la forma establerta a l'apartat anterior.
- c) La llista s'ha de tancar amb una clàusula de salvaguarda que ha d'acotar la matèria objecte de regulació i que ha de ser del tenor següent: Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Llei, ho contradiguin o hi siguin incompatibles.

Exemple:

1. Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Llei, ho contradiguin o hi siguin incompatibles i, en especial:

a) La Llei de règim jurídic de l'Administració de l'Estat, text refós aprovat pel Decret de 26 de juliol de 1957.

b) La Llei de procediment administratiu, de 17 de juliol de 1958, llevat del capítol I del títol VI, amb l'excepció de l'apartat 2 de l'article 130 que queda derogat.

c)...

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, mentre no entri en vigor la llei que reguli el Govern, en mantenen la vigència els preceptes de les lleis que es ressenyen a continuació:

a) De la Llei de règim jurídic de l'Administració de l'Estat: articles 2, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 14.2, 22.1, i 2, 23.2, 24, 25 i 32.1.

b) De la Llei...

27 Disposicions finals

Les disposicions finals han d'incloure, per aquest ordre:

- a) Les clàusules de modificació del dret vigent, quan la modificació d'una norma no sigui l'objectiu principal de la disposició.

Exemple:

L'article 22 de la Llei 3/1991, de 10 de gener, de competència deslleial, quedarà redactat en els termes següents:

«Article 22

Procediment

Els processos en matèria de competència deslleial s'han de tramitar d'acord amb el que disposa la Llei d'enjudiciament civil per al judici ordinari.

(Disposició final quarta de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil).

- b) Les clàusules de salvaguarda de competències alienes. Si en la matèria regulada per la llei són aplicables preceptes d'altres ordenaments, s'hi ha d'explicitar les disposicions o competències.
- c) Les regles supletòries, tant les que declaren una norma com a supletòria de disposicions distintes, com les que atribueixen el caràcter supletori de la mateixa norma a altres.

Exemple:

Aquesta Llei té caràcter general i supletori respecte de qualsevol altra en la qual es reguli l'exercici del dret de reunió.

(Disposició final primera de la Llei orgànica 9/1983, de 15 de juliol, reguladora del dret de reunió).

Exemple:

Per a l'exercici de les funcions jurisdiccionals del Tribunal de Comptes en allò que no es prevegi en aquesta Llei o en la del seu funcionament, s'hi ha d'aplicar supletòriament la Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa i les d'enjudiciament civil i criminal, per aquest mateix ordre de prelació.

(Disposició final segona, apartat 1, de la Llei orgànica 2/1982, de 12 de maig, del Tribunal de Comptes).

- d) Els mandats d'actuació o complement normatiu, és a dir, adreçats a la producció de disposicions necessàries per al desplegament i l'execució d'una norma (p. ex. habilitacions de desplegament reglamentari, mandats de presentació de projectes de llei, etc.). S'hi han d'especificar els límits d'aquests mandats o autoritzacions.

Exemple:

El Govern ha de dictar les disposicions necessàries per a l'aplicació i el desplegament d'aquesta Llei, i per regular l'estructura orgànica de l'Agència de Protecció de Dades.

(Disposició final primera de la Llei orgànica 5/1992, de 29 d'octubre, de regulació del tractament automatitzat de les dades de caràcter personal).

Exemple:

En el termini d'un any comptador des de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha de remetre a les Corts Generals un projecte de llei sobre jurisdicció voluntària.

(Disposició final divuitena de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil).

e) Les regles sobre l'entrada en vigor de les disposicions normatives:

- L'entrada en vigor s'ha de determinar, preferentment, assenyalant-ne el dia, el mes i l'any en què hagi de tenir lloc.
- Només s'ha de fixar per referència a la publicació quan la nova llei hagi d'entrar en vigor de manera immediata.
- La *vacatio legis* ha de possibilitar el coneixement material de la llei i l'adopció de mesures necessàries perquè s'apliqui, de manera que només amb caràcter excepcional la nova llei hauria d'entrar en vigor immediatament.
- En el cas que es pretengui, per motius d'urgència, que una llei comenci la vigència de manera immediata, la fórmula que s'ha d'utilitzar no ha de ser la d'entrada en vigor «el mateix dia que es publiqui», sinó, «l'endemà d'haver-se publicat», per raons de seguretat jurídica per al ciutadà.

Exemple incorrecte:

Aquesta Llei entrarà en vigor als tres mesos d'haver-se publicat en el *Boletín Oficial del Estado*.

(Disposició final única de la Llei orgànica 5/1992, de 29 d'octubre, de regulació del tractament automatitzat de les dades de caràcter personal).

Exemple correcte:

Aquesta Llei entrarà en vigor el dia 1 de juliol de 1999.

Exemple correcte:

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Boletín Oficial del Estado*.

(Disposició final tercera de la Llei orgànica 11/1985, de 3 d'agost, de llibertat sindical).

Exemple incorrecte:

Aquesta Llei entrarà en vigor el mateix dia que es publiqui en el Boletín Oficial del Estado.

- Quan es vulgui establir l'entrada en vigor escalonada d'una llei, avançar o retardar l'entrada en vigor de determinades parts o preceptes, la redacció ha de dir: «Aquesta Llei entrarà en vigor..., llevat dels títols (capítols, articles...) que hi entraran...».

Exemple:

Aquesta Llei entrarà en vigor als tres mesos d'haver-se publicat completament en el *Boletín Oficial del Estado*, llevat del que disposa l'article trenta-dosè, en allò que fa referència a l'apartat 1 de l'article 56 de la Llei 16/1989, de 17 de juliol, que entrarà en vigor l'1 de gener de 2001, i pel que fa a l'apartat 2 de l'article 56 de la mateixa Llei, ja en vigor des de l'1 de gener de 1998 en virtut de la disposició transitòria dotzena de la Llei 66/1997, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

(Disposició final tercera de la Llei 52/1999, de 28 de desembre, de reforma de la Llei 16/1989, de 17 de juliol, de defensa de la competència).

IX ANNEXOS

28 Situació, numeració i denominació

- L'annex s'ha de col·locar al final de l'avantprojecte de llei. En el supòsit que n'hi hagi diversos, s'han de numerar en ordinals aràbics i, en tot cas, han de dur títol.
- A la resta de la part dispositiva de l'avantprojecte de llei, hi ha d'haver sempre una referència clara a l'annex o a cadascun dels annexos.

X AVANTPROJECTES DE LLEIS MODIFICADORES

29 Supòsits en els quals són procedents

- Només s'ha d'utilitzar la tècnica de modificació per donar nova redacció a parts d'una llei anterior, afegir-hi disposicions noves, suprimir parts de normes existents i prorrogar o suspendre la vigència d'altres normes.
- Aquestes modificacions pretenen inserir en el text antic una nova redacció, de manera que s'integri totalment el contingut de la norma de modificació en la modificada.
- En els casos de modificacions extenses o reiterades s'ha de dictar una llei completament nova.

30 Títol

- El títol dels avantprojectes de lleis modificadores ha d'indicar que es tracta d'un avantprojecte de llei d'aquesta naturalesa, com també el títol de la llei o de les lleis modificades tal com apareixen en el butlletí oficial, i també la data i el número d'aquestes.

Exemple:

Llei orgànica 8/1999, de 21 d'abril, de modificació de la Llei orgànica 5/ 1985, de 19 de juny, de règim electoral general.

- Així mateix, els títols de les normes de pròrroga o de suspensió de vigència n'han d'expressar la naturalesa específica.
- No hi han de constar els articles, les seccions o els capítols modificats, ja que no aporten res per a la identificació i localització de la norma modificada i, a més, esmentar-los en el títol no és obstacle perquè després s'hagin d'especificar aquestes dades de manera exacta i clara a la part dispositiva.
- Si el títol de la norma modificada no és suficientment ampli per cobrir la nova matèria o si fos inadequat, també s'ha de modificar.
- S'han d'evitar les repeticions innecessàries en el títol. Per exemple, no s'ha de dir «Llei... per la qual es modifica la Llei... per la qual...» sinó «Llei de modificació de la Llei per la qual...».

31 Divisió

- Els avantprojectes de lleis modificadores s'han de dividir en articles o, si n'és el cas, en capítols. Els articles -i capítols, si n'és el cas- s'han de numerar en ordinals escrits en lletres (exemple: Article primer) i aquestes s'han de realçar tipogràficament.
- El títol de l'article modificador ha de citar el número i el títol de l'article a modificar, si en té, i de la norma modificada.
- Les normes de modificació múltiple s'han de dividir en capítols i s'ha d'usar un capítol per a la modificació de cada llei.

32 Estil

- Com a regla general, les normes modificadores han d'usar l'estil de regulació (donar nova redacció a les disposicions modificades), llevat dels casos de substitució de paraules aïllades, de canvi reiterat de les mateixes expressions, d'alteració de quantitats i altres d'anàlegs en què s'ha d'usar l'estil de modificació (substituir-hi algunes paraules sense donar-hi nova redacció).
- En l'estil de regulació, el text marc (que indica quines disposicions es modifiquen i com es du a terme la modificació) i el text de regulació (el nou text en què consisteix la modificació) han d'anar separats perfectament:

Exemple:

Article vint-i-sisè

L'apartat 2 de l'article 40 de la Llei 16/1989, de 17 de juliol, queda modificat de la manera següent:

“2. El Tribunal pot disposar la pràctica de totes les proves que estimi procedents i que no siguin reproducció de les practicades al Servei de Defensa de la Competència, i donar intervenció a les persones interessades”.

(Article vint-i-sisè de la Llei 52/1999, de 28 de desembre, de reforma de la Llei 16/1989, de 17 de juliol, de defensa de la competència).

En aquest exemple figura entre cometes el text de regulació.

El text marc no ha d'anar mai entre cometes.

- a) El text marc: s'hi han d'indicar amb absoluta claredat les dades de la part que es modifica (les normes, els capítols, els articles, els paràgrafs i les lletres objecte de modificació) i s'hi ha d'expressar el tipus de modificació que sigui (nova redacció, addició, supressió).

Vegeu a continuació diverses formules per expressar determinats tipus de modificació:

. Es dóna nova redacció a l'article 10, amb el tenor següent:

“ ... ”

. S'addiciona un nou article amb el número 116 bis:

“ ... ”

. Es modifica el títol de l'article 124, es dóna nova redacció a l'apartat 1 i s'addiciona un apartat 5, nou:

“ ... ”

. Es dóna nova redacció a les lletres a), d) i h) de l'article 211 i s'addiciona una lletra i), nova:

“ ... ”

. Article 211

Es dóna nova redacció a l'article, que es divideix en tres apartats:

“ ... ”

. Queda suprimit l'últim incís de l'article 852

- b) El text de regulació: ha d'anar entre cometes col·locades al principi i al final i en un paràgraf independent, de manera que es percebi a simple vista quina és la nova regulació.

Exemple:

Article primer

Modificació de l'apartat 3 de l'article 1

Es modifica l'apartat 3 de l'article 1 de la Llei 16/1989, de 17 de juliol, que passa a tenir el contingut següent:

“Article 1

Conductes prohibides

3. Els òrgans de defensa de la competència poden decidir no iniciar o sobreseure els procediments prevists en aquesta Llei respecte de conductes que, per la seva poca importància, no siguin capaces d'afectar de manera significativa la competència.”

(Article primer de la Llei 52/1999, de 28 de desembre, de reforma de la Llei 16/1989, de 17 de juliol, de defensa de la competència).

- c) S'hi han d'utilitzar recursos tipogràfics, com per exemple el sagnat de marges o un tipus de lletra diferent.
- d) Si s'utilitza l'estil de modificació, s'hi han de destacar les expressions que es canvien, i també les noves. Per exemple, unes i altres s'han de posar entre cometes.

Exemple:

L'article 5 del Codi de comerç queda modificat en el sentit que s'hi substitueix la paraula “vint-i-un” per “divuit”

(Article tercer del Reial decret llei 33/1978, de 16 de novembre, de modificació del Codi civil sobre la majoria d'edat).

33 Addició i supressió d'articles

- Quan s'hi afegixin articles nous, s'hi ha de mantenir sempre la numeració de l'articulat originari, per no alterar el joc de remissions que altres disposicions hi hagin pogut fer.
- Els articles adicionats reben el número de l'article després del qual se situen, seguit de l'adverbi numeral llatí que hi correspongui per ordre (*bis*, *ter*, *quater*, etc.).

Exemple:

Els preceptes de la Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'aigües, que es detallen a continuació, queden modificats en els termes que, en cada cas, s'indiquen.

Primer

.....

.....

Sisè

Es crea l'article 13 bis, amb el contingut següent:

“Article 13 bis

1. Totes les persones físiques o jurídiques tenen dret a accedir a la informació en matèria d'aigües en els termes prevists a la Llei 38/1995, de 12 de desembre, sobre el dret a la informació en matèria de medi ambient, i, en particular, a la informació sobre abocaments i qualitat de les aigües.

2. Els membres dels òrgans de govern i de l'administració dels organismes de conca tenen dret a obtenir tota la informació disponible a l'organisme respectiu en les matèries pròpies de la competència dels òrgans en els quals prenen part”.

(Apartat sisè de l'article únic de la Llei 46/1999, de 13 de desembre, de modificació de la Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'aigües).

- No obstant això, en el supòsit que s'hagin d'afegir articles nous al final de la llei que es modifica, s'ha de continuar la numeració dels articles d'aquesta.

Exemple:

Els preceptes de la Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'aigües, que es detallen a continuació, queden modificats en els termes que, en cada cas, s'indiquen.

Primer

.....

.....

Quaranta-setè

Es crea un nou títol vuitè, amb la rubrica “De les obres hidràuliques” compost pels articles 114 a 120, que tendran els continguts següents:

“ Article 114...

Article 115...

Article 116...

Article 117...

Article 118...

Article 119...

Article 120...”.

(Apartat quaranta-setè de l'article únic de la Llei 46/1999, de 13 de desembre, de modificació de la Llei 29/1985, de 2 d'agost).

- Per evitar alteracions en l'articulat de la disposició, quan se suprimeixin articles complets s'ha d'acudir a la declaració d'articles sense contingut.

34 Ordre de modificació

Els avantprojectes de lleis modificadores han de seguir l'ordre de la llei o de les lleis modificades.

35 Aclariments

Les disposicions noves que, no obstant això, introdueixen modificacions del dret vigent s'han d'incloure en les disposicions finals.